

**RADA GMINY
CZERNICA**

**UCHWAŁA NR XXXVI/332/2014
RADY GMINY CZERNICA
z dnia 27 maja 2014 roku**

**w sprawie uchwalenia „Gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Czernica
na lata 2014-2017”**

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U z 2013r., poz. 594, z późn. zm.) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U z 2013r., poz. 135, z późn. zm.),

Rada Gminy Czernica uchwala, co następuje:

§1. Uchwala się „ Gminny program wspierania rodziny w Gminie Czernica na lata 2014-2017”, stanowiący załącznik nr 1 niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czernica.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY CZERNICA**

Jarosław Jagielski

**RADA GMINY
CZERNICA**

Załącznik Nr 1
do uchwały Nr XXXVI/332/2014
Rady Gminy Czernica
z dnia 27 maja 2014 r.

**„Gminny program wspierania
rodziny w Gminie Czernica
na lata 2014- 2017”**

I. Wstęp

Gminny Program wsparcia rodziny określa zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Gmina Czernica od wielu lat realizuje zadania wynikające z działań systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Jednak aby przywrócić rodzinie zdolność do pełnienia jej funkcji potrzebne jest wsparcie w postaci skoordynowanych i planowych działań. Efektywna pomoc rodzinie powinna się opierać na współpracy wszystkich instytucji i służb zajmujących się problemem w rodzinie na poziomie gminy.

Rodzina jako podstawowa komórka życia społecznego jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczaniu dziecka.

Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Powinna ona przede wszystkim chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra. Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do pełnoletności tj. ukończenia 18 roku życia. Instytucja władzy rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka. W sytuacji, gdy przez, nieudolność wychowawczą rodziców bądź pozostawanie w sytuacji kryzysowej, dobro to jest zagrożone, dziecko powinno być chronione przez władze publiczne.

Celem polityki prorodzinnej państwa z punktu widzenia ochrony dobra dziecka jest wspieranie i pomoc ukierunkowana na przezwycięzenie trudności i usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej oraz odpowiednie wsparcie materialne.

Założenia programu są zgodne z istotą Strategii z elementami planowania rozwoju lokalnego Gminy Czernica na lata 2014-2025.

II. Podstawa prawna programu

Podstawę realizacji programu wspierania rodziny w Gminie Czernica zwanego dalej „Programem” jest zapis art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 ze zm.),

Gminny Program wspierania rodziny na lata 2014-2017 dla gminy Czernica określa zadania własne gminy wynikające z przepisów:

- 1) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 ze zm.),
- 2) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013, Nr 26, poz. 182, ze zm.),
- 3) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.).

III. Diagnoza społeczna

Na koniec roku 2013 liczba mieszkańców gminy Czernica wynosiła 11.941 osób, w tym kobiet 6.055 i mężczyzn 5.886. Liczba osób bezrobotnych wynosiła 320 osób, w tym z prawem do zasiłku 63 osoby. Ze świadczeń pomocy społecznych w ramach zadań zleconych i własnych bez względu na ich rodzaj, formę i źródło finansowania skorzystało 225 rodzin, w tym 598 osób w rodzinie. Głównym powodem przyznania pomocy było ubóstwo w 152 rodzinach, długotrwała lub ciężka choroba w 123 rodzinach, bezrobocie w 104 przypadkach oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w 99 rodzinach. Rodzin z dziećmi korzystającymi z pomocy społecznej było 74 o liczbie 314 osób, w tym: 54 rodziny niepełne oraz 27 rodzin wielodzietnych.

Na podstawie danych uzyskanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu wynika, że na dzień 11 lutego 2014r. w rodzinnej pieczy zastępczej przebywa 12 dzieci z terenu gminy Czernica, w tym:

- w rodzinie zastępczej spokrewnionej przebywa 7 dzieci
- w rodzinie zastępczej niezawodowej umieszczono 3 dzieci
- w Rodzinnym Dom Dziecka przebywa 2 dzieci

Dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej mogą zostać umieszczone w pieczy zastępczej. Jednak umieszczenie dzieci w formach pieczy zastępczej ma być ostatecznością po wykorzystaniu przez gminę wszelkich możliwych form wsparcia rodziny. W celu zapobiegania umieszczania dzieci w pieczy zastępczej oraz wzmacnianiu rodziny w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych zachodzi konieczność udzielania szeroko rozumianego wsparcia tym rodzinom, w związku z tym został opracowany Gminny Program Wsparcia Rodziny w Gminie Czernica na lata 2014- 2017.

IV. Cel główny programu

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

V. Cele szczegółowe

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:

- 1) wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności,
- 2) pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu błędów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym,
- 3) konsultacje ze specjalistami (pedagogiem, kuratorem, psychologiem itp.) w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:

- 1) objęcie dożywianiem uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnym na terenie placówek oświatowych,
- 2) monitorowanie zagrożeń dotyczących sytuacji zdrowotnej dzieci poprzez kontakt i współpracę z placówkami służby zdrowia na terenie gminy Czernica,
- 3) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej między innymi poprzez przyznawanie zasiłków.

3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia poprzez:

- 1) umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania bądź w miejscu wskazanym przez rodzinę,
- 2) umożliwienie dzieciom z rodzin przeżywającym trudności korzystania z pomocy świetlic środowiskowych na terenie gminy Czernica,
- 3) pomoc rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze w dostępie do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego,
- 4) pomoc w dostępie rodzinom do poradnictwa prawnego, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.

4. Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących poprzez:

- 1) systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną np.: kuratora zawodowego,
- 2) motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, podjęcie terapii dla ofiar oraz sprawców przemocy domowej;
 - a) współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktem Konsultacyjnym,
 - b) współpraca z sądem, policją i Zespołem Interdyscyplinarnym na rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 3) angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach rozwijających umiejętność planowania swojej przyszłości zawodowej i osobistej oraz motywujących do podjęcia pracy,
- 4) angażowanie i motywowanie rodzin oraz pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznego wsparcia dla rodziców w celu podniesienia umiejętności opiekuńczo - wychowawczych, wzmocnienia poczucia odpowiedzialności za własną sytuację życiową, dostarczenia wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich,

- 5) współpracę z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w szczególności ze szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądem, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym,
- 6) bieżące aktualizowanie strony internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czernicy w zakresie miejsc i form pomocy rodzinom będącym w kryzysie.

5. Dążenie do reintegracji rodzin poprzez:

- 1) pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej, przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin, poprzez wsparcie asystenta rodziny.

6. Podejmowanie działań profilaktycznych poprzez:

- 1) udział w kampaniach, których celem jest wzmocnienie rodziny i jej roli w społeczeństwie,
- 2) udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu poprawę jakości życia rodzin.

7. Wdrażanie nowoczesnych metod pracy z rodziną i dzieckiem

- 1) podnoszenie wiedzy i doskonalenie umiejętności osób pracujących z rodziną,
- 2) inicjowanie współpracy interdyscyplinarnej na rzecz rodziny.

VI. Adresaci programu

Program skierowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie Gminy Czernica.

VII. Źródła finansowania Programu

W realizacji działań programowych stosowane będą mechanizmy finansowe pozwalające na jak najskuteczniejsze i najlepsze wykonanie założonych celów. Środki finansowe pochodzić będą:

- 1) z budżetu Gminy Czernica,
- 2) Środków Unii Europejskiej,
- 3) innych funduszy zewnętrznych jak programy i konkursy rządowe przeznaczone na wspieranie rodziny.

VIII. Realizatorzy Programu

Program będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czernicy przy współpracy z innymi instytucjami:

1. Urząd Gminy Czernica,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czernicy,
3. Zespół Interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
4. Szkoły z terenu gminy,
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu,
6. Komisariat Policji Wrocław- Osiedle/ Posterunek Policji w Kamieńcu Wrocławskim,
7. Sąd Rejonowy,
8. Świetlice środowiskowe,
9. Organizacje pozarządowe.
10. Pozostałe jednostki organizacyjne i pomocnicze

IX. Monitorowanie Programu

Niezbędnym elementem towarzyszącym wdrażaniu Programu jest jego monitorowanie i ocena realizacji. Monitoring Programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie na bieżąco działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na skuteczniejsze planowanie działań i rozwijanie Programu. Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czernicy. Program ma charakter otwarty co oznacza, że powinien ewaluować w zależności od pojawiających się potrzeb.

X. Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków do poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Ścisła współpraca pomiędzy instytucjami oraz wypracowanie sprawnego i efektywnego systemu działań będzie miało wpływ na poprawę sytuacji dziecka i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY CZERNICA

Jarosław Jagielski

**RADA GMINY
CZERNICA**

Uzasadnienie do uchwały

w sprawie przyjęcia „ Gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Czernica
na lata 2014-2017”

Zgodnie z art. 176, pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
z dnia 9 czerwca 2011 r. „do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich
gminnych programów wspierania rodziny”

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY CZERNICA**

Jarosław Jagielski